

Hoekje van de Tema Tieker (17)

Johann Vandenhaute

Tentoonstelling hier, tentoonstelling daar. Maar waarom tentoonstellen? Het competitiebeest dat niet bedwongen geraakt of uit ideologie dat andere verzamelaars kan stimuleren ook hun beste ik en materiaal tentoon te spreiden.

Een bezoek aan een postzegeltentoonstelling brengt verzamelaars soms op het idee zelf een keer mee te doen. Voor veel verzamelaars is het meedoen aan een tentoonstelling een uitdaging. Deze uitdaging is een gelegenheid om je verzameling eens kritisch te bekijken. Ook kan het een verbreding van je kennis meebrengen of verder kan gecompleteerd worden. Het stimuleert je verder te zoeken naar nieuwe, betere en interessantere stukken. Kortom, tentoonstellen is een stimulans voor het eigen verzamelplezier. Een aantal verzamelaars vindt een deelname een nadeel. De inzending wordt beoordeeld! Er zijn goede filatelisten die het risico van een mindere beoordeling niet aandurven, die soms moeite hebben met - al of niet terecht - kritiek op hun verzameling, vooral als ze geleverd wordt door juryleden die weinig of onvoldoende kennis hebben van de ingezonden tentoonstellingsverzameling. Doen ze daarom niet mee? Maar ook deze verzamelaars gaan, zoals alle echte liefhebbers graag naar een tentoonstelling om te zien hoe anderen het ervan afbrengen en dan met goede nieuwe ideeën en gedachten naar huis gaan. Misschien veranderen ze ooit weleens van gedachten als ze een positief gesprek hebben gehad met een andere verzamelaar of waarom niet een jurylid met kennis van zaken.

Een ander probleem waar we niet onderuit kunnen is de financiële kant van de zaak. Veel verzamelaars komen op een bepaald moment tot de conclusie dat het financieel niet meer haalbaar blijkt. Het ultieme (broodnodige) stuk kan financieel onbereikbaar zijn. Het is of te duur, of het kan niet gemakkelijk te krijgen zijn. Toch mag deelnemen met een fraaie, goed opgebouwde verzameling, waar alleen dat laatste, peperdure topstuk aan ontbreekt, geen belemmering vormen. Waarom kan een verzameling zonder dat onhaalbare stuk niet geweldig zijn? Ok, een gezond uitgangspunt voor deelname is dat men een goed resultaat wil behalen. En een goed resultaat impliceert dat men iets bijzonders moet laten zien. Zelfs

Frans De Troyer wees ons al in de jaren 70 op die instelling. Goede stukken tonen zijn we wel ergens verschuldigd aan de bezoeker. Bezoekers (en ook de jury) van tentoonstellingen komen *niet* om heel veel van hetzelfde te zien of om een verzameling te zien die ze zelf thuis ook hebben liggen. Liefhebbers willen

“ Voor de inzender een leermoment en een kans om voor een volgende inzending de collectie aan te passen. ”

iets speciaals zien, steeds opnieuw, steeds meer, iets moois, iets beters, iets bijzonders. Hoe dan ook, tentoonstellen vraagt inspanning. Moeite van de verzameling op tentoonstellingsbladen te zetten, financieel om de stukken aan te schaffen en ook voor je deelname aan de tentoonstelling, het vergaren van de nodige kennis. Zeker is, dat niets vanzelf gaat. Niemand weet van tevoren dat zijn of haar verzameling in de prijzen valt. Natuurlijk zijn kwaliteit en schoonheid bepalende factoren. Het komt zelden voor dat een jury daarmee geen rekening houdt. Stukken die een bepaalde norm niet halen, pagina's die onverzorgd lijken, hebben een negatieve invloed op de totale waardering. Maar zeldzame stukken (maar wie weet wat zeldzaam is) die niet onberispelijk zijn, kunnen met een juiste beschrijving juist positief worden gewaardeerd. Denk maar eens aan poststukken die beschadigd werden bij een ongeluk met een vliegtuig of een trein.

Als een inzending wordt beoordeeld, is het belangrijk te horen wat de motivering

is waardoor een inzending een bepaalde waardering heeft gekregen. Zowel als de waardering meevalt of tegenvalt, het is voor de inzender een leermoment en een kans om voor een volgende inzending de collectie aan te passen. En laten we de Olympische gedachten respecteren, deelnemen is belangrijker dan winnen,

nee nee! Iedereen krijgt graag positieve beoordelingen, winnen is misschien niet zo passend in de filatelie. Maar weet dat de filatelie erbij wint met een deelname.

Pasen

De christelijke godsdienst is een bron van vele religieuze thema's. Twee onderwerpen uit de vele mogelijke thema's worden er maar ten volle benut: het Kerstgebeuren en Onze Lieve Vrouw. Ook bestaat er een thema motiefgroep St-Gabriel met Europese overkoepeling en nationale zuster en broeder verenigingen. Ondanks de dalende interesse voor het christelijk geloof in het algemeen blijft deze organisatie nog steeds samenkomen, verzamelingen afvaardigen op tentoonstellingen en een tijdschrift uitbrengen. Het jaarlijkse Paasfeest is een minder gezien onderwerp en met het feest voor de deur zullen jullie het me niet kwalijk nemen om een thema Pasen voor te schotelen.

Uit een tentoonstellingscatalogus in het teken van godsdienstige thema's van een "weekend van de Thematische Filatelie" te Wetteren in de jaren 90' verscheen een themabespreking over Pasen van de hand van H.W. De Doncker en E.H. Vertommen.

Het paasfeest is een joods feest, dat door de Christenen met een eigen inhoud werd gevuld vanaf de 2de eeuw. De oudste christelijke gedenkdagen, zondag en Pasen stemmen op de werkindeling van het jaar, dus op de maankalender.

Het joodse paasfeest (Pesach – doorgang) houdt verband met het Bijbelse verhaal van de bevrijding van de Israëlieten uit Egypte. Zoals "Exodus" bleven alleen de Joden, die de deurstijlen van hun huizen gemerkt hadden met het bloed van een lam. Na deze plaag, de tiende in de reeks, liet de Farao de Israëlieten gaan. De Pesach was voor de Joden de aanleiding tot een pelgrimstocht naar de tempel

van Jerusalem. Na de ondergang van de tempel werd het feest verlegd naar een huiselijke godsdienstbeoefening. De voorschriften die in acht moeten genomen worden zijn te vinden in de Thora.

Het christelijke paasfeest: Na Christus' dood werd het feest overgenomen door de Christenen. Voor hen is Pasen de dag van de geestelijke verlossing en bevrijding, van de overwinning van het leven op de dood, van de genade op de zonde. Goede Vrijdag en Pasen zijn één mysterie: dood en leven van Gods Zoon, Jezus van Nazareth. Het paasmysterie met deze twee momenten is grondslag en wezen van het christelijk geloof.

Het christelijke paasfeest valt ongeveer samen met het joodse, omdat Jezus' dood en verrijzenis historisch samenvielen met het joodse Pesach. Jezus was, als iedere Jood, naar Jeruzalem getogen voor het jaarlijkse paasfeest, de dag van de eerste volle maan van de maand Nisan. Het paasverhaal is ons allen zo bekend dat wij er hier niet verder op ingaan.

De paasviering: vóór de Kerkvrede van 313 lag de klemtoon van de paasviering op het treuren om de dood van Jezus; dit treuren werd een vastentijd en Pasen was een lijdensherdenking waarin het element van de overwinning niet ontbrak.

Na de kerkvrede van 313 lag de klemtoon op het gebeuren van de laatste dagen van Jezus' leven; en ontstond het "Triduum Sacrum", het paastriduum in 3 dagen: Goede vrijdag, paaszaterdag als voorbereiding op paaszondag. In 1955 werd de liturgie van de Goede Week herzien.

De paasgebruiken: Het merendeel van de paastradities kan worden herleid tot oude rituelen van verzoening, verbonden aan het begin van de lente.

De voorafgaande vastentijd had een uitdrukkelijk reinigende betekenis verkregen, bv. de paasschoonmaak.

Water en vuur, 2 elementen waaraan sinds de oudste tijden een reinigende betekenis wordt toegeschreven, spelen vaak een rol in de paasgebruiken. Sinds vele eeuwen wordt op paaszaterdag het vuur gewijd. In vele streken ontsteekt men paasvuren op de heuvels rond het dorp om een goede oogst af te smeken.

Van zeer oude heidense gewoonten stamt het eten van eieren die voor het begin van het leven en dus als symbool ervan wordt gezien. Dit laatste gebruik werd overgenomen door de christenen als symbool van de opstanding. Veel later – de eerste helft van de 19de eeuw - en vermoedelijk uit Duitsland kwamen de paaseieren van suiker en chocolade. De paashaas, het paasbrood, de paasstaak, de paasgroeten zijn nog enkele streekgebonden figuren en gebruiken. De duif en het lam als paasymbolen zijn van Bijbelse oorsprong.

PASEN

1. Lijden en dood

- 1.1 Gevangenneming
 - 1.1.1 Laatste Avondmaal
 - 1.1.2 Olijfhof
 - 1.1.3 Gevangenneming
- 1.2 Het proces
 - 1.2.1 Voor de joden
 - 1.2.2 Voor Pilatus
 - 1.2.2.1 het verhoor
 - 1.2.2.2 voor Herodes
 - 1.2.2.3 Geseling en doornenkroning
 - 1.2.2.4 doodvonnis
- 1.3 de kruisweg
 - 1.3.1 het dragen van het kruis
 - 1.3.2 de val onder het kruis
 - 1.3.3 ontmoeting met moeder
 - 1.3.4 Simon van Cyrene
 - 1.3.5 Veronica
 - 1.3.6 De wenende vrouwen
- 1.4 de kruisiging en dood
 - 1.4.1 Ontbloting, vastnageling
 - 1.4.2 Maria en Johannes onder het kruis
 - 1.4.3 De 2 andere gekruisigden
 - 1.4.4 De lanssteek
- 1.5 Begruving
 - 1.5.1 Afname van het kruis
 - 1.5.2 Begruving
 - 1.5.3 De bewaking van het graf
 - 1.5.4 Piëta-voorstelling

2 Verrijzenis en verheerlijking

- 2.1 de verrijzenis

- 2.1.1 de bewakers
- 2.1.2 aardbeving
- 2.1.3 de engel en de steen
- 2.1.4 de opstanding zelf
 - 2.1.4.1 de vrouwen bij het ledige graf
 - 2.1.4.2 Maria Magdalena
 - 2.1.4.3 De 2 lopende leerlingen
 - 2.1.4.4 De engel(en)

- 2.2 de verschijningen
 - 2.2.1 Maria Magdalena
 - 2.2.2 Petrus
 - 2.2.3 Leerlingen te Jeruzalem
 - 2.2.4 De apostel Thomas
 - 2.2.5 Het meer van Genezareth

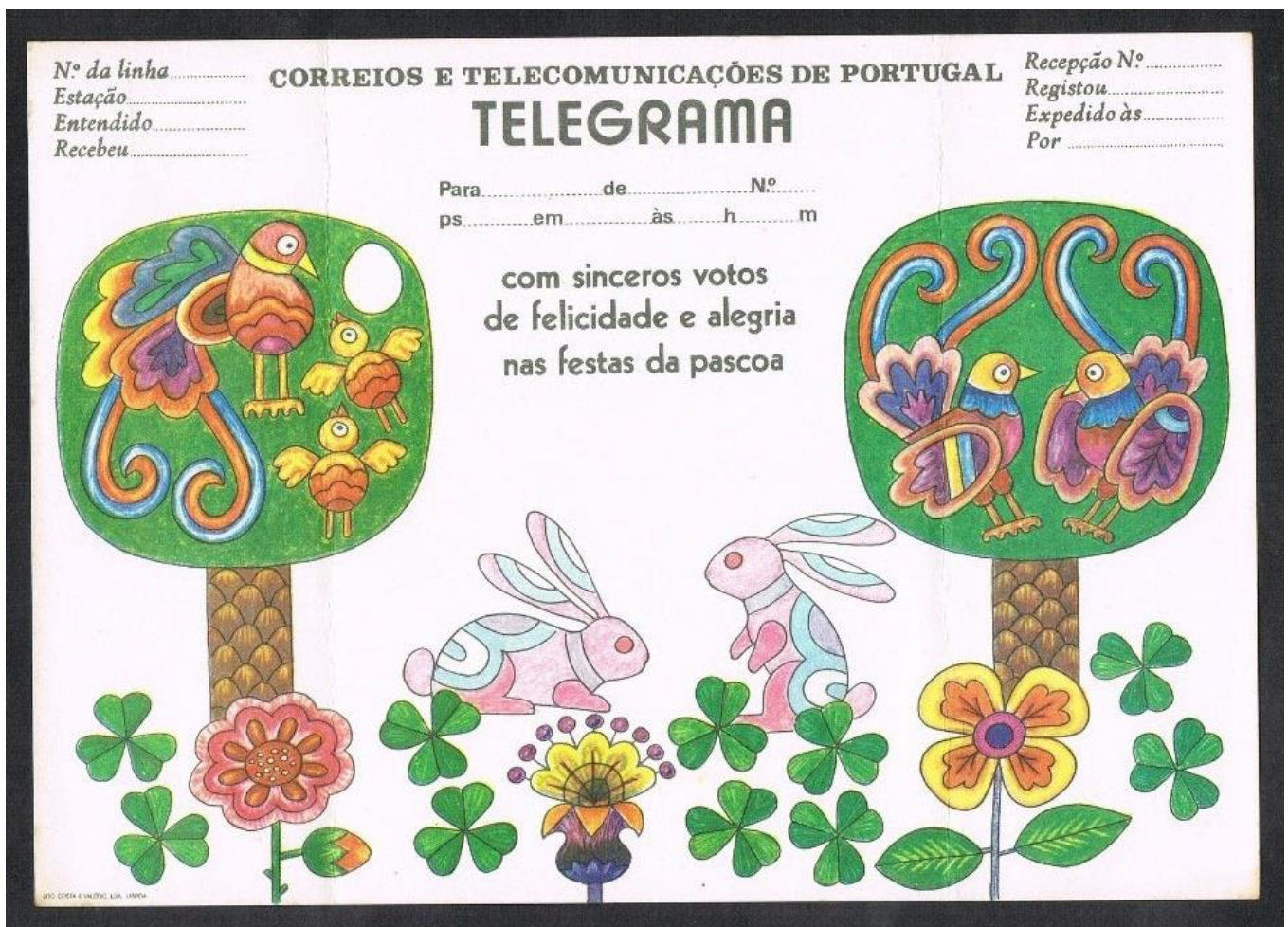
- 2.3 de Hemelvaart
- 2.4 Pinksteren (Heilige Geest)

3 paasgebruiken

- 3.1 Paaseieren
- 3.2 Paashaas
- 3.3 Paasstaak
- 3.4 Paasvuren

4 paaswensen

- 4.1 Aanbevelingen via postslogans
- 4.2 Via post
- 4.3 In oorlogstijd

X - O - X

Bron: Deze artikelenreeks is een **geactualiseerde heruitgave** van nummer 76 tot 77 zoals deze werden gepubliceerd in het tijdschrift 'Filatelia' (Strombeek-Bever) door wijlen Florent Coene als leidraad voor de vergaderingen van Ke.The.Fil in de periode 1983 – 1993.